

Vnovič pretopli kimavec

Tudi na vrhuncu jeseni sta še naprej z nami oba »nepridiprava« vreme in koronavirus, pri čemer včasih ne vemo, kateri od obeh je bolj spremenljiv in nepredvidljiv, kaj šele da bi ju lahko pravilno in natančno napovedovali.

Napovedovanje vremena je že v precejšnji meri obvladano, napovedi virusa pač ne, pri slednjem nimamo opravka le s fiziko ozračja, deloma pa tudi. Pomembni so še kemija, fiziologija, genetika in številne druge vede, ki so del medicinske znanosti. In tako kot imajo za vreme »vsake oči svojega malarja«, je tudi pri jeseni znova oživilenem koronavirusu. Ni ga za podcenjevati, po drugi strani pa gredo nekateri posamezniki pri samozaščiti in preventivi tako daleč, da se lahko že vprašamo o razsežnostih demokracije enih in svobode drugih. V marsičem je to tudi posledica pomanjkljivih, nejasnih, neenotnih in časovno neuskkljenih ukrepov, obvestil in predpisov pristojnih, ki nam večino letošnjega leta krojijo življenje. Morda smo tudi na račun tega še bolj pozorni na vreme, saj smo spet bolj zaprti v okviru državnih meja in prav nič ne kaže, da bi bila lahko mejna vrata v kratkem kaj bolj na široko odprta.

V kozji rog smo ugnali še deveti mesec leta; tri četrtnine so minile brez večjih vremenskih posebnosti, zadnji septembrski konec tedna pa smo bili deležni poštene ohladitve in obilne moče. Snežilo je tudi na Krvavcu, in to ne samo na vrhu oziroma na skoraj dvatisočaku Zvohu, temveč tudi nekaj manj kot 500 metrov nižje, natančneje pri zgornji postaji kabinske žičnice. Do takrat smo prejeli le simbolično, to je nekaj manj kot desetino mesečnih padavin. Te so v zadnjem tednu »pohodile plin« in spet smo presegle stotico. Z več kot 50 litri na kvadratni meter je bil najbolj vodnat (preglednica) petek, 25. septembra. Deževje se je nadaljevalo tudi v začetku oktobra – že prve dni smo presegle 900 litrsko znamko v letu 2020. Kot mnogi pred njim je bil tudi letošnji september pretopel, v Ljubljanski kotlini za okrog poldrugo stopinjo Celzija glede na dolgoletno povprečje 1981–2010. Toplota in sonce sta nas razvajala predvsem v sredini meseca, dvotedensko obdobje je bilo kot nalašč za trgateg. Vročega dne v Trzinu sicer nismo zabeležili, zato pa kar šest dni z najvišjo dnevno temperaturo zraka nad 28 stopinj Celzija. Vreme je bilo kot nalašč za celodnevne opravke na prostem, zato je čudno, zakaj so se naši vrli (državni) cestarji odločili preplastiti trzinsko obvoznico oktobra, ko so med uporabniki cest poleg vseh drugih še študenti. Morda pa so predvideli, da jih bo letos veliko študiralo na daljavo, in gre torej le za daljnovidnost, preudarnost in načrtno gospodarjenje skrbnikov državne prometne infrastrukture?

Le štirje meseci letos so bili ravno prav topli oziroma izmerjene temperature v okviru pričakovanih; preostalih pet pa je bilo pretoplih. Od zadnjih desetih septembrov je bilo v Sloveniji kar šest pretoplih.

Septembrska sonce in toplota sta razvajala letošnje letino grozdja, kjer tega ni prizadela slana ali toča. (Foto: Miha Pavšek)

Najbolj je od povprečja odstopal september leta 2011, ko je bil za okoli 3 stopinje Celzija nad povprečjem. Morda se vam ne zdi veliko, a pozor – gre za povprečno mesečno temperaturo! In kaj je bilo s preostalimi štirimi? Dva sta bila prehladna, preostala dva pa nekako v dolgoletnem povprečju. O temperaturnih gibanjih seveda lahko govorimo šele v precej daljših časovnih obdobjih. A tudi primerjave istega meseca v različnih letih nam ne povedo kaj dosti, mnogo bolj primerljive so letne temperature. In kaj nam kažejo podatki za nesrečno k(o)ronično 2020? Januar je bil skoraj za stopinjo in pol pretopel, najbolj pa se je »pregrel« februar, ki je presegel dolgoletno temperaturno povprečje kar za okrog 4,5 stopinje Celzija. Marec je bil v toploti vendarle zmernejši, za nekaj manj kot stopinjo toplejši od povprečja. Zato pa je zmernost spet nekoliko pokvaril april, ki je bil pretopel za dve stopinji. In potem »presneti« maj, ki nam je prinesel vsaj olajšanje glede koronavirusa, kot se je pokazalo, le (pričakovano) začasno. Verjetno ga niste pozabili, pogosto je deževalo, čeprav količina ni bila prav velika, ponekod celo malo pod mesečnim povprečjem. Sonca smo imeli skoraj povprečno količino, temperaturo pa le malce pod povprečjem. Junij in julij sta bila malenkost pretopla, avgust kar za dve stopinji. Ledeniki pa v jok (in na drevo ...), držimo pesti, da ne z njimi tudi mi. Tudi v preostanku jeseni bomo še kako potrebovali (po)moč in dobro voljo ter spodbudno besedo.

Miha Pavšek

VREMENSKA POSTAJA OŠ TRZIN (september 2020)			
Kazalnik	Podatek	Datum/Niz	Ura/Obdobje
Povprečna temperatura zraka (°C)	16,8	1.–30. 9.	mesec
Najvišja temperatura zraka (°C)	29,6	15. 9.	15.13
Najnižja temperatura zraka (°C)	7,0	27. 9.	6.40
Največja dnevna T amplituda (razlika maks./min. T, v °C)	16,6 (28,4/11,8)	5. 9.	0.00–24.00
Število dni s padavinami $\geq 0,2$ / ≥ 2 / ≥ 20 mm)	19 / 7 / 1	1.–30. 9.	mesec
Največja dnevna količina padavin (mm)	53	25. 9.	0.00–24.00
Mesečna količina padavin (mm/h)	105	1.–30. 9.	mesec
Količina padavin v letu 2020 (mm/h)	873	1. 1.–30. 9.	devetmesečje
Najvišja hitrost vetra (km/h)/smer	35,4 / SSV	25. 9.	19.53
Št. toplih dni (maksimalna dnevna T zraka ≥ 25 °C)	12	1.–31. 5.	mesec

Celoten arhiv: <http://trzin.zevs.si> (meni Statistika), CZ Trzin